

Integrace menšin prostřednictvím uměleckých aktivit, příklady dobré praxe v rozvoji multikulturního prostředí EU

3AM494 Multikulturní Evropa, kulturní diplomacie

Mgr. Jakub Grosman

Katedra arts managementu, FPH VŠE v Praze

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Integrace menšin prostřednictvím uměleckých aktivit, příklady dobré praxe v rozvoji multikulturního prostředí EU

- migrační politiky

- přímá / nepřímá regulace pohybu osob přes mezinárodní hranice
- usměrňování legální migrace _ stanovení pravidel
- prevence nelegální migrace
- > imigrační / integrační politiky / azyl / uprchlictví

- integrace

- stav silné koherence jednotlivců _ sociální systém
- integrovanost
  - společné vědomí na základě přesvědčení / praktik
  - vzájemná interakce
  - směřování k obdobným cílům

Integrace menšin prostřednictvím uměleckých aktivit, příklady dobré praxe v rozvoji multikulturního prostředí EU

- včlenění menšin do většinové společnosti státu
- determinována oboustranně / vně / uvnitř
- vzájemný respekt
- společenství / kultura _ normy / chování / pravidla / tradice / zvyky / zákony
  - schopnost / možnost opustit původní kulturu?
- faktory
  - stav hostitelské společnosti
    - integrovanost / ekonomická stabilita / společenské klima
    - otevřenost / uzavřenost
    - vůle sdílet základní společenské hodnoty / normy
    - vzdělání
    - zaměstnanost
    - možnost projevat kulturu _ Charta základních práv

Integrace menšin prostřednictvím uměleckých aktivit, příklady dobré praxe v rozvoji multikulturního prostředí EU

- integrační politiky
  - obvykle omezené osvojení _ potřeba přežití
  - roviny integrace
    - kulturní / sociální / ekonomická / politická
    - právně politická
      - rovnost členů menšin
      - postoj k nově příchozím
      - komplikovanost získání občanství
      - platnost práv státu na příchozí
      - orgány pro integraci
    - sociálně ekonomická
      - přístup na pracovní trh
      - sociální zabezpečení

Integrace menšin prostřednictvím uměleckých aktivit, příklady dobré praxe v rozvoji multikulturního prostředí EU

- kulturně náboženská
  - právo na projevy víry / vyznání
  - právo na shromažďování
  - přítomnost diskriminace
- vývoj integračních politik
  - od 2WW
  - asimilační model _ Francie
    - vymizení odlišností
    - národní / kulturní homogenita
    - unikátní projevy pouze v soukromí
    - univerzální hodnoty
    - předpoklad automatického převzetí kultury

Integrace menšin prostřednictvím uměleckých aktivit, příklady dobré praxe v rozvoji multikulturního prostředí EU

- pluralismus _ Velká Británie
  - respektování odlišností komunit
  - snaha o soužití / zachování kulturních odlišností
  - požadavek uznání vlády
- etnický exklusivismus _ Německo
  - etnická / kulturní odlišnost jako překážka
  - nedosažitelnost občanství
  - Gastarbeiter _ podpora vlastní kultury
- 90. léta _ kompromis _ politika multikulturalismu
  - 60. léta _ přistěhovalecké země
  - subkultury _ nejednotnost národa
  - > nedostatečná integrace

Integrace menšin prostřednictvím uměleckých aktivit, příklady dobré praxe v rozvoji multikulturního prostředí EU

- současnost
  - kompromis asimilace / multikulturalismus
  - dodržování práv
  - antidiskriminace
  - posilování zapojení do života státu
- umělecké aktivity v integraci
  - vzdělávací
  - výstavní / výtvarná
  - akcentace výrazných kulturních prvků / tradic
  - workshopy
  - akceptace širších projevů kultury menšin

Integrace menšin prostřednictvím uměleckých aktivit, příklady dobré praxe v rozvoji multikulturního prostředí EU

- Islám vs Evropa

- hodnotové paradigma

- systém integrující kulturní prvky
- dlouhodobě ukotvené
- ideové principy
- > výklad života / hodnot / historická zkušenost / náboženství / etc.

- evropské hodnotové paradigma

- racionální pojetí poznání / svobody / humanismu
  - nástroj k zdokonalení člověka
  - antika / křesťanství / moderní evropská věda
- globalizace

Integrace menšin prostřednictvím uměleckých aktivit, příklady dobré praxe v rozvoji multikulturního prostředí EU

- migrační politiky v Evropě
  - utvářené od 17. století
    - formování základních lidských práv
  - národní partikularismus
  - nacionalizace / demokratizace
    - akcent národa / akcent plurality
  - nacionalizace / univerzalizace
    - preference člena národa / preference člověka
  - etnické / občanské národy
    - pokrevní příslušnost / příslušnost k institucím
    - občansko-přistěhovalecké _ USA / Kanada / Austrálie
    - občansko-starousedlické _ Francie / Velká Británie
    - etnicko-starousedlické _ Německo
    - etnicko-přistěhovalecké _ Izrael

Integrace menšin prostřednictvím uměleckých aktivit, příklady dobré praxe v rozvoji multikulturního prostředí EU

- hodnotové paradigma Islámu

- salama _ odevzdání se
- Starý zákon / staroarabské náboženství > Korán
- absence selektivního výběru následníků
- princip jednoho Boha > bytí
  - jednota zákona / náboženství / práva / politiky / komunity / etc.
  - šaháda _ vyznání víry _ „není božstva kromě Boha a Mohamed je posel Boží“
  - salát _ modlitba
  - zakát _ náboženská daň _ nehromadění majetku / podpora chudších
  - sijám _ půst o ramadánu _ kontrola živočišných potřeb
  - hadždž _ pouť do Mekky
- umma _ nejvyšší rovina sociokulturního systému _ kolektivismus _ rodina

Integrace menšin prostřednictvím uměleckých aktivit, příklady dobré praxe v rozvoji multikulturního prostředí EU

- Šaría _ islámské právo _ regulace života / morálky / příkazy / ponaučení / etc.
  - 5 skupin konání _ povinné / doporučené / indiferentní / zavrženíhodné / trestné
  - z hlediska Západu nedostatek rovnosti / svobody
  - konfesnost Islámu
    - hierarchizace dle vyznání
      - > Islám > polyteismus > ateismus
- střet Evropy / Islámu
  - křížové výpravy / Osmanská říše / reconquista / kolonizace
  - podobnosti _ monoteismus / univerzalismus / misionářství ~ džihád / teologie minulosti
  - média / globalizace
  - Islám x islamismus

Integrace menšin prostřednictvím uměleckých aktivit, příklady dobré praxe v rozvoji multikulturního prostředí EU

- multikulturalismus jako příčina konfliktu
  - imigrační vlny > růst menšin
  - pojetí imigrace jako příliv levné pracovní síly
    - > zajištění lepších životních podmínek > vykořenění > konflikt
  - absence identifikace
    - kulturní vytrženost
    - potřeba konfrontace se společností
  - ~30-50% nezaměstnanost _ sociální podpora
    - nízká kvalifikace
    - izolovanost
    - diskrimace ~ iluze diskriminace?
- Závěry? Východiska?

Integrace menšin prostřednictvím uměleckých aktivit, příklady dobré praxe v rozvoji multikulturního prostředí EU

- literatura / zdroje:

BARŠA, P. (1999). Politická teorie multikulturalismu. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury.

HIRT, T. (2005). „Svět podle multikulturalismu. Soudobé spory o multikulturalismus a politiku identit, 9-76

HUNTINGTON, S. P. (2000). The clash of civilizations?. In Culture and Politics (pp. 99-118). Palgrave Macmillan, New York

QUINN, R. (2017). The clash of civilizations and the remaking of world order. Macat Library.

LEHMANNOVÁ, Z. (2011). Paradigma kultur. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.

MENDEL, M., OSTŘANSKÝ, B., & RATAJ, T. (2007). Islám v srdci Evropy. Praha: Academia.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

